

611015804
GMINA OPORÓW

Oporów 25
99-322 Oporów

WNIOSK O UDZIELENIE WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE STOSOWANIA
PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH

2017-09-08
516

PB kenus.
- Stawowa

P. Zieliński
6/09

Podstawa prawna: Art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 o regionalnych izbach obrachunkowych

A. ADRESAT WNIOSKU

Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofska 10, 90-431 Łódź

B. DANE WNIOSKODAWCY

B.1. DANE IDENTYFIKACYJNE

Rodzaj wnioskodawcy (zaznaczyć właściwy kwadrat)

☒ 1. jednostka samorządu terytorialnego	☐ 2. związek międzygminny	☐ 3. stowarzyszenie gmin, gmin i powiatów
☐ 4. związek, stowarzyszenie powiatów	☐ 5. samorządowe jednostki organizacyjne (w tym samorządowe osoby prawne)	☐ 6. beneficjenci dotacji z budżetów jst (w zakresie wykorzystania przyznanych dotacji)

Nazwa pełna
GMINA OPORÓW
Oporów 25
99-322 Oporów
NIP 7752407021
REGON 611015804

B.2. ADRES SIEDZIBY

Powiat KUTNOWSKI	Gmina OPORÓW	Miejscowość OPORÓW
Ulica -----	Nr domu 25	Nr lokalu

Kod pocztowy 99-322	Poczta OPORÓW
------------------------	------------------

B.3. WSKAZANIE PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH BĘDĄCYCH PRZEDMIOTEM WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE ICH STOSOWANIA

Należy wskazać jednostki redakcyjne przepisów będących przedmiotem wniosku o wyjaśnienie wraz z nazwą aktu prawnego w odniesieniu do każdego podniesionego problemu (bez przytaczania treści przepisów).

- art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe,
- art. 216 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,

C. OPIS PROBLEMU SKUTKUJĄCEGO WĄTPLIWOŚCIAMI INTERPRETACYJNYMI ORAZ PYTAŃ (co do których składany jest wniosek o udzielenie wyjaśnień)

Opis problemu
Gmina Oporów prowadzi 2 szkoły podstawowe, w tym jedną z klasami gimnazjalnymi.
Gmina Oporów nie wyklucza sytuacji, iż do szkół tych będą chciały uczęszczać dzieci spoza terenu Gminy Oporów (dzieci zamieszkujące na terenie innych gmin).

Pytania, co do których składany jest wniosek o udzielenie wyjaśnień przyporządkowane do opisu problemów przedstawionych wyżej

- 1) Czy Gmina Oporów ma prawną możliwość zapewnienie w swoim zakresie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu dzieci z terenu innych gmin do szkół na swoim terenie (oczywistym jest, iż te dzieci nie tylko nie zamieszkują na terenie Gminy Oporów, ale zamieszkują poza obwodami szkół, dla których organem prowadzącym jest gmina Oporów; nadto dowóz miałby miejsce także na terenie innej gminy) albo dokonać zwrotu kosztów przejazdu tych dzieci środkami komunikacji publicznej, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice?
- 2) Czy Gmina Oporów ma prawną możliwość finansowania/dofinansowania przejazdu dzieci spoza terenu Gminy Oporów do szkół, dla których jest organem prowadzącym?

D. WŁASNE STANOWISKO W SPRAWIE OCENY PRAWNEJ ZAISTNIAŁEJ SYTUACJI

Stanowisko wnioskodawcy do pytania (pytań) przedstawionego w części C.

W ocenie Gminy Oporów na pytanie wskazane w części C należy udzielić odpowiedzi negatywnych (brak prawnej możliwości).

Zgodnie z obecnie obowiązującą ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (art. 17 ust. 3), jak i też nową ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (art. 39 ust. 3) Jeżeli droga dziecka z domu do szkoły, w której obwodzie dziecko mieszka, przekracza normy określone w w/w ustawach, obowiązkiem gminy jest zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu dziecka albo zwrot kosztów przejazdu dziecka środkami komunikacji publicznej, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice.

Przedstawione uregulowania ustawowe oznaczają, że w ramach obowiązujących przepisów prawa brak jest możliwości finansowania dowozu uczniów do szkół, którzy mieszkają poza ustalonym obwodem szkolnym i to bez względu na fakt, czy droga dziecka do szkoły przekracza wymagane ustawowo odległości, bądź ich nie przekracza. Rada Gminy Oporów nie kwestionuje przysługującego rodzicom konstytucyjnego prawa wyboru szkoły dla dziecka, ale gmina nie może ponosić ze swojego budżetu wydatków związanych z transportem uczniów spoza jej terenu (Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 30 września 1997 r., K6/97, orzekając o zgodności z art. 17 ust. 3 ustawy oświatowej z Konstytucją wskazał, że obowiązek zapewnienia bezpłatnego transportu uczniów do szkół lub refundacja kosztów tego transportu ma charakter publiczny i wiąże się z zaspokajaniem zbiorowych potrzeb mieszkańców oraz jest realizowany w obrębie właściwości miejscowej gminy).

Możliwość dofinansowania dowozu dzieci do szkół (z terenu innej gminy) winna wynikać wprost z obowiązujących przepisów prawa w tym zakresie, gdyż organ władzy publicznej,

wykonując zadania publiczne, obowiązany jest działać wyłącznie w granicach obowiązującego prawa. Zgodnie z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, a więc każde działanie władzy publicznej musi znajdować umocowanie w przepisach prawa upoważniających do podjęcia danego aktu prawnego. Z kolei z w/w przepisów takowy obowiązek nie wynika (wręcz jedynie jest wskazana podstawa do pokrywania kosztów dowozu dzieci jedynie z terenu własnej gminy).

Nadto w myśl art. 216 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego są przeznaczone na realizację zadań określonych w odrębnych przepisach, a w szczególności na zadania własne jednostek samorządu terytorialnego, zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone ustawami jednostkom samorządu terytorialnego, zadania przejęte przez jednostki samorządu terytorialnego do realizacji w drodze umowy lub porozumienia, zadania realizowane wspólnie z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, pomoc rzeczową lub finansową dla innych jednostek samorządu terytorialnego określoną odrębną uchwałą przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego oraz programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 tej ustawy. Z kolei dowóz dzieci z terenu innej gminy nie mieści się/nie znajduje podstawy w kategoriach wzmiankowanego art. 216 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Na marginesie wskazujemy, iż Gminie Oporów znany jest jeden wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego (w Rzeszowie z dnia 25 sierpnia 2015 r., sygn. akt I SA/Rz 699/15), który zaakceptował możliwość pokrywania kosztów dowozu dzieci z terenu innej gminy, jednakże jest on odosobniony i oparty na błędnych założeniach. Sąd bowiem przyjął, że rodzicom (opiekunom dzieci), z mocy art. 32 Konstytucji RP w związku z art. 20a ust. 2 oraz art. 20c ust. 7 ustawy oświatowej, przysługuje prawo wyboru szkoły, do której ma uczęszczać dziecko (tego nie kwestionujemy) i jest to konstatacja gwarantująca równość podmiotów wobec prawa, to należy odrzucić, aby intencją ustawodawcy było uniemożliwienie gminom bezpłatnego dowozu dzieci do szkół, w sytuacji gdy zamieszkują one poza obwodem danej szkoły, albo nawet poza terytorium gminy; zdaniem Sądu prowadziłoby to bowiem do nieuprawnionego nierównego traktowania ze względu na miejsce zamieszkania ucznia, przy jednoczesnym zagwarantowaniu możliwości wyboru szkoły. Taka wykładnia jest dokonana *contra legem* i prowadzi do absurdalnych wniosków, bowiem powołując się na zasadę równości i prawa wyboru szkoły, można hipotetycznie założyć, że rodzic dziecka zamieszkałego np. w Ustrzykach Dolnych dokonuje wyboru szkoły podstawowej/klasz gimnazjalnej dla dziecka wybierając szkołę/klasę z terenu Gminy Oporów (prawo wyboru szkoły) i ma roszczenie do Gminy Oporów by ta zapewniała bezpłatny transport

dziecka (z Ustrzyk Dolnych np. do Oporowa) bądź zwracała z tego tytułu koszty. Oczywiście jest to absurd, a tym samym należy przyjąć powszechną wykładnię, iż **gmina nie może ponosić ze swojego budżetu wydatków związanych z transportem uczniów spoza jej terenu.**

Dodatkowo podnieść należy, iż w kwestii przysługującego rodzicom prawa wyboru szkoły oraz zachowania zasady równego traktowania wypowiedział się Naczelny Sąd Administracyjny w wyrokach z dnia 6 stycznia 2010 r. (I OSK 1022/09) oraz z dnia 27 stycznia 2010 r. (I OSK 1465/09). W wyroku z dnia 6 stycznia 2010 r. Naczelny Sąd Administracyjny wyraźnie wskazał, że na gruncie art. 17 ustawy o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r., **ciężarem skutków finansowych wyboru przez opiekunów dziecka innej szkoły niż szkoła obwodowa nie może być obarczona gmina, a problem ten powinien zostać rozważony wcześniej, na etapie podejmowania decyzji o wyborze placówki, do której dzieci będą uczęszczać.** W wyroku z dnia 27 stycznia 2010 r. Naczelny Sąd Administracyjny uznał jako nieuzasadniony zarzut naruszenia art. 32 Konstytucji RP, wskazując, że *"w analizowanej sprawie równe traktowanie przez władze publiczne należy odnosić do skali przedsięwzięcia, które w oparciu o art. 90t ustawy o systemie oświaty, może podjąć powiat. Przedsięwzięcie o skali lokalnej mające na celu wsparcie edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży musi zapewnić równe traktowanie mieszkańców lokalnej wspólnoty samorządowej. Brak podstaw do objęcia danym programem lokalnym mieszkańców innych powiatów nie świadczy o naruszeniu zasady równości, wyrażonej w art. 32 Konstytucji RP"*.

Data wypełnienia wniosku 31.08.2017r.	Imię i nazwisko wnioskodawcy lub osoby upoważnionej Robert Pawlikowski (Wójt Gminy Oporów)	Podpis wnioskodawcy lub osoby upoważnionej
--	--	---